

Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması ve Çin

5 Ekim tarihinde ABD'nin ve diğer 11 Pasifik çevresindeki ülkelerin delegeleri ve bakanları dünyanın en büyük dış ticaret anlaşması olarak değerlendirilen yeni Trans Pasifik Ortaklık (TPP) anlaşmasına imza atmak için ABD'nin Atlanta kentinde bir araya geldi.

TPP dünya ekonomisinin %40'ını ve dünya ticaretinin üçte birini oluşturuyor.

Dünyanın ikinci en büyük ekonomisi ve Asya'nın ekonomik gücü Çin bu anlaşmaya davet edilmedi. TTP'nin dışında tutulma düşüncesi ülkede Çin ekonomisine zarar vereceği endişelerini doğurdu. Pekçok kesim, TTP'nin Çin ekonomisini olumsuz yönde etkileyeceğine inanıyor.

TPP Çin'in dış ticaretini ve yabancı yatırımcı çekme kabiliyetini olumsuz etkileyecek. Çin Ulusal Reform ve Kalkınma Komisyonu'na bağlı Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü'nden kıdemli araştırmacı Zhang Jiangping'e göre, (NDRC) TPP üyeleri arasında yapılacak tarifesiz ticaretin Çin'in dış ticaretini olumsuz etkileyecek. Örneğin; Çin'in Kuzey Amerika'ya yaptığı tekstil ve giyim ihracatı Vietnam ve Malezya gibi ülkelerle büyük bir rekabet içerisinde olacak. Amerika, Japonya ve Malezya'dan elektronik ve makina ürünlerini daha az maliyetle ithal edebilecek.

Ancak bazı uzmanlara göre ise **Çin ekonomisinin TPP'den göreceği zarar çok sınırlı olacak.** Çin Dış Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Akademisi (CAITEC) Uluslararası Ticaret Enstitüsü Direktörü Li Jian TPP'nin Çin ekonomisi üzerindeki etkisinin çok az olacağına inanmaktadır.

Neden mi?

- Çin'in büyüme modeli öncelikli ihracat odaklı ekonomiden tüketime dayalı ekonomiye dönüşüyor. Çin artık düşük katma değerli ürünlerin ithalatını çok fazla desteklemiyor.
- Yabancı yatırımlar konusunda ise, Çin reformları gerçekleştirmeye devam ettiği sürece yabancı yatırım arayışı için özel bir çaba harcamasına gerek kalmayacaktır. Yabancı sermaye Çin piyasalarına girmeye devam edecektir.
- Son yıllarda Amerika ve Çin her alanda işbirliği ortaklıkları giderek artıyor.

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey

Ankara: İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey

Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium

WashingtonD.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, WashingtonD.C.20037 - USA

Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany

Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France

Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29

Phone: +90 (312) 468 10 11

Phone: +32 (2) 736 40 47

Phone: +1 (202) 776 77 70

Phone: +49 (30) 288 786 300

Phone: +33 (1) 44 43 55 35

Phone: +86 (10) 6462 2066

Fax: +90 (212) 249 13 50

Fax: +90 (312) 428 86 76

Fax: +32 (2) 736 3993

Fax: +1 (202) 776 77 71

Fax: +49(30) 288 786 399

Fax: +33 (1) 44 43 55 46

Fax: +86 (10) 6462 3206

e-mail: tusiad@tusiad.org

e-mail: ankoffice@tusiad.org

e-mail: bxloffice@tusiad.org

e-mail: usoffice@tusiad.us

e-mail: berlinoffice@tusiad.org

e-mail: parisoffice@tusiad.org

e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

Geçtiğimiz Eylül ayında Çin ve Amerika İkili Yatırım Anlaşması (BIT) müzakerelerinin hızlandırılmasında mutabık kaldı. Taraflar en kısa zamanda “negatif liste”lerinin gözden geçirilmiş halini sunma hazırlığı içerisinde.

- Çin, TPP anlaşmasına yönelik müzakerelerin 2010 yılının Mart ayında başlamasından bugüne dek toplam 22 ülke ve bölge ile 14 adet STA imzaladı. Bunlardan 8’i TPP ülkesi. (Şili, Peru, Avustralya, Yeni Zellanda ve 4 ASEAN üye ülkesi)
- Öte yandan TPP’den 7 ülke Çin ile birlikte “Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık” (RCEP) müzakerelerine katılıyor. ASEAN merkezli bölgesel STA Çin ile işbirliği yapıyor. Çin-Japonya-Güney Kore STA müzakereleri devam ediyor.
- Tüm bu gelişmelerin yanı sıra, Çin geçtiğimiz çok önemli iki girişimi başlattı. “İpek Yolu Ekonomi Kemer” ve “21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu”. Öte yandan Çin, bu girişimlerini destekleyecek ve Çinli firmalara çok fazla fırsatlar sunacak olan Asya Altyapı Yatırım Bankası’nın kurulmasına öncü oldu.
- Çin Serbest Ticaret Bölgeleri’nin (STB) gelişimine önem arzediyor. Çin’de şuan toplam 4 adet STB bulunuyor. Çin yabancı yatırımcılara kapalı sektörleri belirleyen “negatif liste” üzerinde de iyileştirme çalışmalarını sürdürüyor.
- Çin Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Çin şuan 120 ülkenin en büyük ticaret ortağı.

Çin Ticaret Bakanı Gao Hucheng 8 Ekim’de yaptığı bir açıklamada, TPP’nin Asya Pasifik’in ekonomik entegrasyonunu arttıracığını söyledi. Gao, ülkesinin bu süreçte reform ve dışa açılım çalışmalarına hız kazandıracığını ve küresel ekonomik entegrasyonu desteklemeye aralıksız devam edeceğini belirtti.

Çinli uzmanlar, oluşumun paylaşılan ekonomik çıkarlardan siyasi kaygılar üzerine kurulduğunu düşünmektedirler. Uzmanlara göre; Çin, market ekonomisi seviyesi göz önüne alınarak anlaşmaya dahil edilmedi ancak, anlaşmaya taraf olan bazı ülkelerin market ekonomisi seviyeleri Çin’in çok gerisindedir.

Ancak Li Jian’e göre, TPP’ye Çin için sadece bir kayıp olarak bakılmamalı, aynı zamanda kazanım olduğu düşünülmelidir. Çin’in gelişim ve reform çabalarına kaldıraç olacaktır.